

Delegati delavskega sveta so potrdili predlog, da zgradimo novo skladišče povsem na zahodnem delu naše tovarne, na mestu, kjer je sedaj še bazar. S to gradnjo bo tovarniški kompleks na tej strani sklenjen. Več o tem preberite na 3. strani

Sklic sestankov SDS

V skladu z določili statuta delovne organizacije sklicujem sestanke samoupravnih delovnih skupin za javno obravnavo:

a) sprememb in dopolnitev pravilnika o varstvu pri delu;

b) sprememb in dopolnitev pravilnika o varstvu pred požarom;

c) osnutka delovnega koledarja za leto 1987.

Sestanke je treba sklicati v času od 5. do vključno 15. novembra 1986.

Povzetek vsebine sprememb in dopolnitev splošnih aktov pod zap. števil 1 in 2 objavljamo na 4. strani Litijskega predilca; osnutek delovnega koledarja bo objavljen v Informacijah.

Celotno gradivo bodo prejeli vodje SDS.

**Predsednik
sindikalne konference:
Ivan Markelc**

V tej številki

● Objavljamo nekaj poudarkov z razprav na seji delavskega sveta ob obravnavi poslovanja in drugem. Preberite, kaj so povedali predsednik skupščine občine Litija Miro Kaplja, glavni direktor Jože Mirtič in direktorji sektorjev.

● Člani Društva inženirjev in tehnikov tekstilcev iz naše tovarne so si ogledali proizvodnjo sintetičnih vlaken v tovarni Juraja Dimitrova v Bratislavi.

● 18. oktober — praznik obeh litijskih krajevnih skupnosti. Prispevek o proslavi in odlomki govora predsednika KS levi breg Iva Blažiča je pripravila Martina Kralj.

Pred spremembo zakona o združenem delu

Spremembe so neizogibne

Ko je bil pred desetimi leti sprejet zakon o združenem delu je tovariš Kardelj dejal, da smo lahko ponosni ker smo naredili tak predpis in še dodal, da bi bilo napačno misliti, da je to najvišji cilj do katerega lahko pride socializem. Te dni, ko končujemo priprave za spremembo »male ustave« se potrjuje pravilnost Kardeljevih besed, pa tudi dejstvo, da so posamezne rešitve v zakonu o združenem delu postale zavora pri vzpostavljanju novih odnosov v združenem delu, oziroma razvoju.

Komisija Skupščine SFRJ za spremljanje in izvajanje zakona o združenem delu je pripravila obširno gradivo v katerem so zahteve za spremembe tega predpisa, kar bo letošnje jesen predmet široke delegatske razprave. Od 691 členov ZZD je predvideno, da se bo spremenil vsak tretji. Obstoja sicer možnost, da se število sprememb še razširi ali pa morda skrči. Kako bodo »prešli« določeni predlogi je v mnogočem odvisno od naglice uresničitve najavljene rokade

v ustavi SFRJ, na kateri temelji zakon o združenem delu. Za manjše popravke zakona o združenem delu čakanje ni potrebno. Pri več predlogih je osnovna odlika v zahtevi za racionalizacijo in poenostavitev samoupravnega mehanizma. Zatevta se, na primer; skrajšanje delovnega tednika, zmanjšanje števila periodičnih obračunov in hitrejši postopek pri odstranjevanju lenuhov iz kolektivov, odnosno slabih vodij.

V času, ko je v državi okoli milijon brezposelnih, niti ni čudno da so zahteve po obračunu z lenuhi dobile vso podporo v vseh okoljih. Nihče ne želi več trpeti namišljene bolnike, lenuhe ali pa tiste, ki imajo odnos do družbene lastnine po sistemu »bo že«. Predlog, kaj bi kazalo v tej smeri spremeniti v zakonu je zelo precizen.

V težje kršitve delovnih dolžnosti, ki imajo za posledico prenehanje delovnega razmerja, so uvrščeni: neopravičeni izostanki z dela — pet dni; neupoštevanje predpisov o varstvu pred: požari, eksplozijo, elementarnimi nesrečami, strupenimi in ostalimi nevarnimi snovmi; neupoštevanje predpisov o zaščiti pri delu; nezakonito razpolaganje z družbenimi sredstvi; zloraba položaja in prekoračitev pooblastil; izdaja uradne tajne;

odsotnost z dela zaradi »zloračljanja pravice izrabe bolniške«.

Čeprav se je lahko tudi doslej zaradi tega »frčalo z delovnega mesta« bo v bodoče, če bo predlog sprejet, to postalo avtomatizem. Odpoved bodo prejeli tudi oni, ki se do delovnih nalog obnašajo samo formalno. Beseda je o delavcih, ki so redni pri delu, toda ne dosega niti povprečnih delovnih uspehov.

Odločbe o tem kdo bo zaradi navedenih prekrškov moral zapustiti delovni kolektiv, naj bi sprejemal delavski svet, na podlagi poročila posebne komisije za ugotavljanje resnice.

Pomen novih rešitev je tudi v tem, ker ne poznajo razlik. Popuščanja ne bo; velja od vratarja do direktorja. Direktor, na primer, ne bo mogel ostati v kolektivu, če se dokaže, da je katerikoli delavec, po njegovi krivdi, ostal brez dela.

Z namenom, da bi dosegli večjo disciplino, se zahteva tudi skrajšanje roka za postopek proti onim, ki so prekršili pravila obnašanja, odnosno samoupravne predpise.

Izbire direktorjev s tajnim glasovanjem

Čas zahteva od nas vse večjo odgovornost za poslovne rezultate. Nezanjanje, nestrokovnost in podobne »kvalitete« ne moremo pri nikomur tolerirati, še najmanj pa pri vodilnih ljudeh v gospodarstvu. Zato ne preseneča, da v tezah za spremembo zakona o združenem delu, predlagajo drugačen način izvolitve direktorja in strožje kriterije na podlagi katerih se bo meril njegov uspeh. Dolžina mandata bi morala biti usklajena s poslovnimi rezultati: kdor ni uspešen, mora oditi pred potekom časa, za katerega je bil izvoljen.

Predlagano je, da direktorje temeljnih organizacij združene ga dela v bodoče imenuje in razrešuje delavski svet in sicer s

tajnim glasovanjem, kar dosega ni bilo v praksi. Obstaja prepričanje, da bo s tajnostjo zagotovljena večja samostojnost delavskih delegatov, toda istočasno tudi njihova večja odgovornost za sklep, ki so ga sprejeli. Namen take rešitve je v tem, da se kolektiv pri izbiri vodilnih ljudi osvobodi »postranskega varuštva«.

Ker je temeljna organizacija del delovne organizacije, se prav tako zahteva, da mora biti pri izvolitvi o kateri govorimo zagotovljeno tudi njihovo sodelovanje, da se z delavskim svetom temeljne organizacije, pred izvolitvijo »človeka na čelu«, posvetuje delavski svet in poslovodni organ delovne organizacije. S

tem se bo krepila skupnost, a izvoljeni vodja bi dobil dvojno odgovornost: do delavcev in delavskem svetu »svoje« organizacije, kakor tudi kolektivu, katerega del je.

V množici idej povezanih s tem vprašanjem je še posebej zanimiva tista o obvezi direktorja da »poroča« kolektivu. Zahteva se namreč, da vodja temeljne organizacije najmanj enkrat letno poda poročilo o svojem delu, tako delavcem, kot delavskemu svetu. Mora jih natančno seznaniti z ekonomskimi gibanji in samoupravljanjem, ki so deloma odvisni tudi od njegove strokovnosti in angažiranja. S tem je dana možnost da se — v primeru nezadovoljivih rezultatov —

direktorju »preseka mandat«, odnosno zamenja s položaja na katerem je. Pobudo za zamenjavo lahko sproži organ, ki ga je izvolil (delavski svet tozda) ali pa delavski svet in direktor delovne organizacije, kar je novost v odnosu na sedanjo prakso.

To »vključevanje« delavskega sveta in direktorja delovne organizacije ima svoj jasan namen. Namera je, da se direktor tozda postavi v položaj, da več kot doslej skrbi za poslovne rezultate celotnega kolektiva. Praksa je namreč pokazala, da ne moremo tolerirati obnašanja vodilnega delavca, ki izključno skrbi samo za rezultate svoje enote, odnosno tozda, na čelu katerega je.

Tanjug: Jovo Vuković

Ob 100-letnici naše tovarne

Učenci osnovne šole Litija pišejo o nas

V naši občini imamo Predilnico.

Letos praznuje 100-letnico svojega obstoja. To je pomemben jubilej. Vsi že komaj čakajo proslave v počastitev tega velikega dogodka.

Predilnica izdeluje sintetiko in bombaž. Sintetiko in bombaž pa naredijo delavci, ki se trudijo, da bi bil uspeh njihovega dela čim večji. Delajo v treh izmenah: zjutraj, popoldan in zvečer. Delavci so utrujeni, lačni pa niso, ker imajo kosila, malice in tudi odmore.

Upam, da so delavci zadovoljni s plačili in z darilom, ki so ga dobili ob 100-letnici svojega obstoja in dela. Želim jim še veliko uspeha.

Barbara Lesjak, 4. a

Predilnica Litija stoji na levem bregu reke Save, Kidričeva cesta št. 1.

Zgrajena je bila 1886. leta. Na njeno zgraditev sta vplivali železnica in reka Sava.

Tovarno vodi glavni direktor Jože Mirtič. V njej je zaposlenih 1028 delavcev in delavk.

Že 100 let proizvajajo prejo. Za proizvodnjo potrebujejo bombaž in sintetična vlakna. Te surovine pripeljejo iz drugih držav. Svoje izdelke prodajo v tkalnice in pretilnice.

Rok Erjavec, 4. a

Moja mamica dela v Predilnici. Po poklicu je previjalka. Dela v treh izmenah. Najraje gre v službo zjutraj ali ponoči. Srečna sem, če ji ni treba ob sobotah v službo. Ko pride iz službe, je zelo utrujena. Zato ji pomagam pri delu. Pomagam ji prinesiti živila iz trgovine. Sedaj ima službo popoldan. Ko pridem iz šole mi da kosilo. Ko je ura dve, mora v službo. Zvečer pride domov ob desetih. Vedno pride domov utru-

jena. Ko pride zvečer domov, gre potem kmalu spat.

Mateja Železnik, 4. b

V Litiji je največja tovarna Predilnica Litija. Zgrajena je bila leta 1886. Letos praznuje 100 let obstoja.

Predilnica stoji na levem bregu reke Save ob železnici in ob cesti. Predilnico so modernizirali po vojni. Modernizirali so jo tako, da so kupili nove stroje, zgradili menzo in uredili okolico. V predilnici predejo bombaž in umetna vlakna.

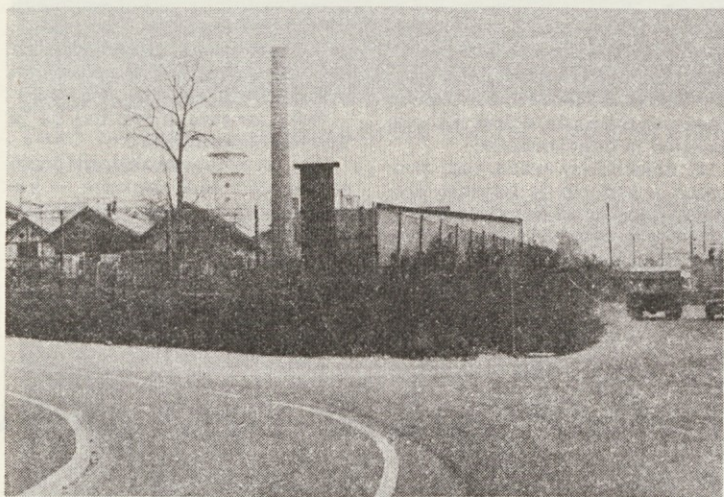
Pri strojih morajo biti ljudje zelo previdni. V Predilnico prihajajo delavci z vlaki, avtobusi, motorji in avtomobili.

Delavci pridejo domov zelo utrujeni.

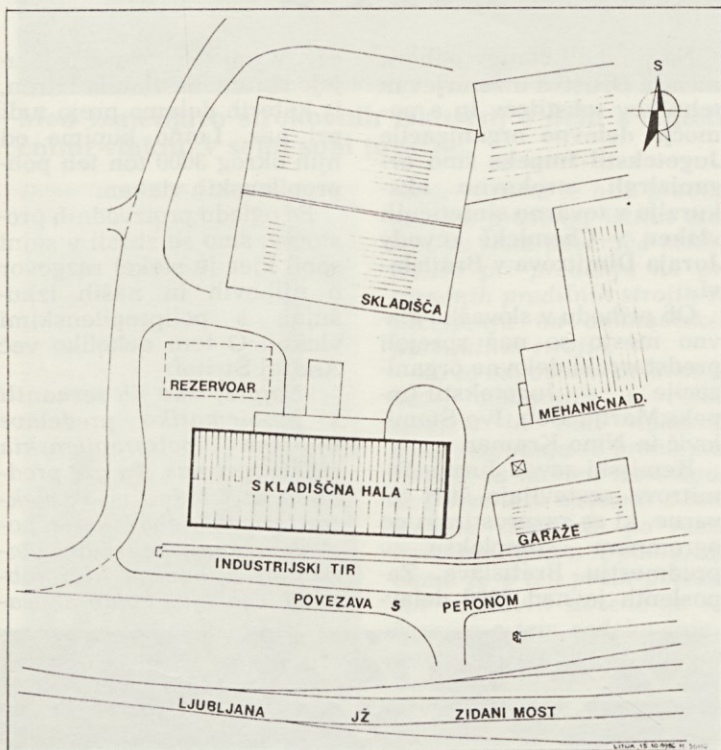
Primož Tori, 4. b

Pričeli bomo z gradnjo skladišča

Vsakdo, ki se ozre z železniškega nadvoza v Litiji proti naši tovarni, opazi, da nam primanjkuje skladišč, saj so vsepovsod po dvorišču naložene bale s surovina-
mi. (To so seveda sintetična vlakna; bombažna sploh ne smejo biti skladiščena na prostem). Dejstvo, da brez večjih zalog surovin ne bi imeli zagotovljene polne proizvodnje, ker so dobave surovin nezanesljive in sunkovite, terja edino rešitev, da zgradimo še eno skladišče.

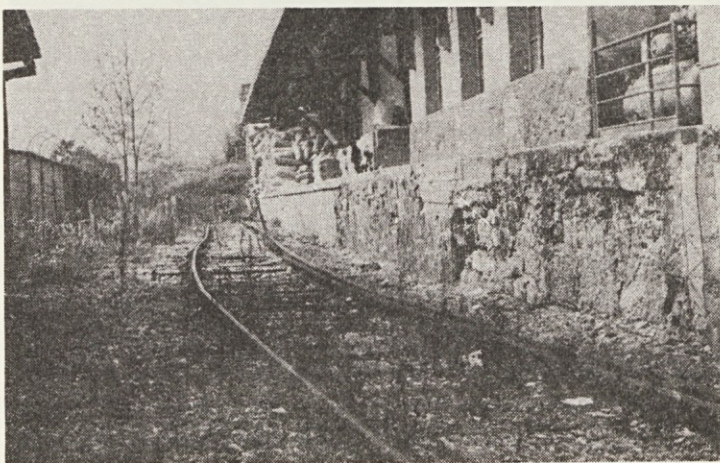
Prostor, kjer bo čez leto dni stalo novo skladišče

Na zahodnem delu naše tovarne, na prostoru, kjer je sedaj bazar (protipožarni bazen) bomo zgradili dvonadstropno skladišče. Pretovarjanje bal bo možno ob spodnji etaži na južni strani, na rampi ob podaljšanem železniškem tiru; na severni strani pa bo rampa za gornjo etažo, kjer bo možen dostop s tovornjaki. Podobno, le da brez železnice, je že urejeno

ob skladišču nad glavno vartnico.

Ta gradnja je že dalj časa načrtovana. S prestavitvijo ceste med Predilniško in Topilniško ulico se je odprla možnost te gradnje v sklopu tovarne in ne ločeno, zunaj. S tem bo tovarniški prostor na zahodni strani popolnjen — tovarniški kompleks na tej strani bo sklenjen. Namesto sedanjega požarnega ba-

Industrijski tir bo podaljšan, nakladalna rampa pa razširjena

zena bomo zgradili betoni-
ran zbiralnik — bazen s prostornino 400 m³. Toliko vode zadostuje za hitro intervencijo ob morebitnem požaru, dokler ne pride okrepitev od drugod. Za čas gradnje je poskrbljeno za napeljavo vode za gašenje, iz reke Save — pod železniškimi tiri.

Graditi bomo začeli že letos. Najprej je na vrsti protipožarni bazen in izsušitev bajerja, spomladi pa pričnemo graditi skladišče. Sedanje, malo skladišče za olje in surovine bo predstavljeno na prostor ob zabojarji.

Industrijski železniški tir bomo podaljšali do novega skladišča, hkrati pa ga nekoliko prestavili in razširili nakladalno rampo ob starem skladišču s polkrožno streho. Cesta, ki povezuje Gradec z železniško postajo ostane ta-

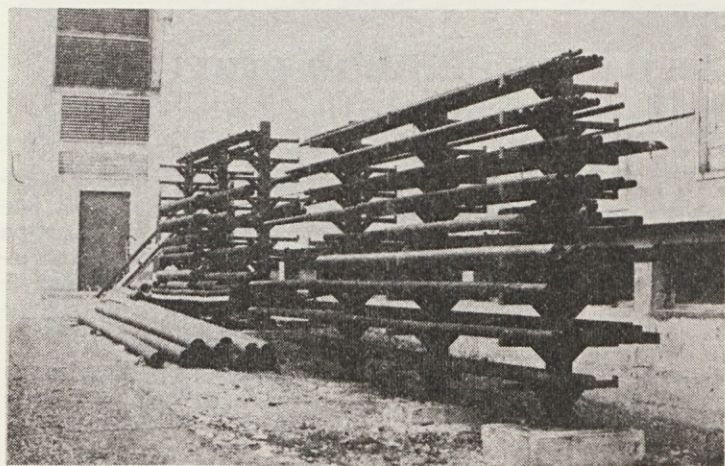
ko kot je. Industrijski tir bo potekal ob tej cesti — ob sedanjem južnem robu bazarja.

Še na kratko o požarni javljalni napravi »Zarja Kamnik«

Tovrstno protipožarno zaščito smo montirali v čistilnici že pred dvema letoma. Ugotovili smo, da je zelo dobra. S pomočjo te naprave je bil preprečen marsikateri požar.

V načrtu imamo tri takšne naprave. Vsaka zmore do osem tipal. Drugo omarico bomo montirali še letos, tretjo pa prihodnje leto, v prostoru, kjer so novi stroji Rietter.

M. M.

Železne palice, ki jih uporabljajo v mehanični delavnici, da iz njih izdelajo različne strojne dele, niso več razmetane po dvorišču. Zložene so na stojalu, ki je bil zgrajen v ta namen. Odvzemanje palic je lažje in varnejše, okolica pa bolj urejena.

Kaj nam prinaša novi zakon o varstvu pred požarom

V sestavku se bom omejil le na novosti, ki so bistvene za delovne organizacije, torej tudi za našo.

Kot prvo naj povem, da naš sedanji pravilnik o požarni varnosti v večini določb že ustreza novemu zakonu in bodo potrebne le manjše spremembe.

Sedaj pa k novostim!

Novi zakon izrecno določa, da je treba pri izdelavi izvedbenega akta, pri projektiranju, gradnji, rekonstrukciji in vzdrževanju objektov zagotavljati požarno varnost ljudi in premoženja. Te zahteve morajo biti upoštevane v lokacijski dokumentaciji, tehnični dokumentaciji za graditev objektov oz. dokumentaciji o spremembi tehnološkega procesa. Iz dokumentacije mora biti razvidno, kateri predpisi oz. tehnični normativi s področja požarne varnosti so bili upoštevani. OZD, ki proizvajajo, uporabljajo ali skladiščijo večje količine vnetljivih tekočin, eksplozivnih snovi, gorljivih plinov ali druge gorljive snovi, morajo imeti gasilsko enoto.

Zakon predpisuje, da morajo delovne organizacije, glede na nevarnost nastanka požara, določiti enega ali več delavcev, ki so odgovorni za izvajanje požarnovarnostnih predpisov. Tako bo potrebno, da v naši tovarni oseba, ki bo zadolžena za požarno varnost, opravi republiški strokovni izpit. Pooblastila in naloge tega delavca bo tudi potrebno opredeliti v našem pravilniku. Na novo so predpisane tudi nekatere evidence, ki jih bomo morali voditi. To so predvsem evidence o vseh požarih, vsebovale pa bodo:

- objekt ali prostor, ki je bil ogrožen
- način odkrivanja požara
- udeležba delavcev in gasilskih enot
- vzroki za nastanek požara
- način povzročitve požara
- ocena intervencije
- požarna škoda
- število poškodovanih pri požaru in
- ukrepi za odpravo vzrokov za nastanek požara.

Evidence bo vodil odgovorni oz. zadolženi delavec za požarno varnost.

Nadalje se nekatere pristojnosti republiške požarne inšpekcije (npr. nadzor nad zgrajenimi objekti) prenašajo na občinske inšpekcije. Posamezna strokovna dela inšpekcijskega nadzora lahko opravljajo strokovni organi, društva itd., ki imajo usposobljene delavce in opremo.

Gasilska tehnična sredstva morajo ustrezati JUS standardom. Če to sredstvo ni po JUS-u, mora imeti strokovno mnenje o ustreznosti. V 78. členu je tudi natančno določeno, da si mora uporabnik (npr. naša DO) pred pričetkom uporabe objekta, v katerem je ugrajeno gasilsko tehnično sredstvo oz. takoj po končni ugraditvi pridobiti potrdilo, s katerim se ugotovi brezhibnost delovanja tega sredstva.

Nove so tudi kazenske določbe, predvsem so kršitve bolj ostro kaznovane, oz. so kazni višje. Tako npr. se kaznuje s kaznijo 500—15.000 dinarjev oseba, ki požara ne prične gasiti ali ne pokliče gasilcev ali ostalih.

OZD se npr. kaznuje s kaznijo 30.000 do 150.000 din, če pri izdelavi dokumentacije niso upoštevane požarnovarnostne zahteve, s kaznijo 15.000 do 75.000 din pa, če ne skrbi za vzgojo in izobraževanje delavcev, nabavi gasilsko tehnično sredstvo, ki ne ustreza predpisom, ne vzdržuje gasilskih tehničnih sredstev in podobno.

Spremembe pravilnika o varstvu pred požarom Predilnice Litija bo obravnavala tudi komisija za varstvo pri delu. Predlog bo dan delavskemu svetu v razpravo in sprejem.

Še o spremembah pravilnika o varstvu pri delu

Sprejete dopolnitve zakona o varstvu pri delu naj bi odpravile nekatere nedorečenosti v dosedanji zakonodaji. Namreč dosedanji zakon je veljal že od leta 1974, od takrat pa smo pričali tako tehnološkemu napredku kot tudi spremembam na področju zakonodaje. Tako moramo tudi naš pravilnik o varstvu pri delu prilagoditi, in to v naslednjih točkah:

1. obvezno bo treba prijavljati, evidentirati in raziskovati poklicne bolezni, posebno, če imajo le-te trajne posledice;

2. pismena izjava kot listina s katero se ugotavlja ustreznost delovnih naprav s stališča varstva pri delu ne obstaja več. Namesto tega je treba priložiti k tehnični dokumentaciji elaborat o varnosti, v katerem je treba opredeliti nevarnosti za poškodbe in zdravstvene okvare, ukre-

pe za njihovo izvajanje ter dodati izjavo, da so bile pri projektiranju zagotovljene zahteve o varstvu pri delu.

OZD, ki projektira delovne priprave in naprave ter sredstva in opremo za osebno varnost izda spričevalo o varnosti. S tem potrdi, da so bili upoštevani varnostni ukrepi, standardi, normativi;

3. roki za periodične preglede delovnih naprav in priprav ne

smejo biti daljši od treh let, inšpekcija dela lahko določi tudi krajše roke;

4. zdravstvene in psihofizične pogoje, ki jih mora delavec izpolnjevati za dela z večjo nevarnostjo za poškodbe in zdravstvene okvare (pri nas so to skoraj vsa delovna mesta) morajo biti določeni v skladu s strokovnimi mnenji in stališči medicine dela;

5. inšpekcijo dela bo treba obvestiti o začetku dela (tudi posamezne delovne enote) najmanj 8 dni prej, o začetku opravljanja nevarnih in škodljivih del pa 30 dni prej. K prijavi je treba priložiti tudi program, kjer se določi potrebne varnostne ukrepe, normative, tehnične predpise, navede odgovorne delavce za izvedbo tega programa in določi njihove pravice in odgovornosti;

6. določiti bo treba tudi prostore, v katerih je kajenje prepovedano. To bo določeno v pravilniku o varstvu pred požarom. Ti prostori naj bi bili:

- vsi proizvodni prostori in dvorišče,
- vsi prostori, v katerih potekajo sestanki,
- praviloma tudi prostori (pi-

sarne), v katerih so nekadilci;

7. na novo bo treba voditi tudi evidenco o nevarnih snoveh, ki jih v DO uporabljamo.

Nekatere spremembe predvidevamo tudi v prilogi pravilnika — seznam sredstev in opreme za osebno varstvo pri delu. Tu bo treba vključiti nekatera sredstva in opremo za osebno varstvo pri delu, ki so bila s sklepom komisije za varstvo pri delu ali delavskega sveta že vpeljana oz. spremenjena:

- uvedba ortopedske obutve za delavke,
- črtanje halje kot osebnega zaščitnega sredstva,
- uvedba zaščitnih čevljev za delavce v čistilnici odpadkov in pri odpiranju bal itd.

Roka za zamenjavo naj ne bi bistveno spreminjali.

Naj na koncu še dodam, da so se povečale tudi sankcije — kazni. Kazni za prekrške in varstva pri delu znašajo od 100.000 do 1.000.000 din za OZD in od 5000 do 100.000 din za odgovorno osebo. Mandatna kazen, ki se izterja na kraju samem, znaša 2500 din.

A. K.

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

Strokovna ekskurzija članov DITT-a

Na pobudo članov odbora našega Društva inženirjev in tehnikov tekstilcev in s pomočjo delovne organizacije Jugotekstil-Impeks smo organizirali strokovno ekskurzijo v tovarno sintetičnih vlaken v Chemické závody Juraja Dimitrova v Bratislavi.

Ob prihodu v slovaško glavno mesto so nas sprejeli predstavniki delovne organizacije Jugotekstil-Impeks: Marija Deu, Ivo Stomilovič in Nino Kramar.

Kemijski zavod Juraja Dimitrova sestavljajo štiri tovarne, ki se razprostirajo po ogromnem kompleksu v predmestju Bratislave. Zaposlenih je nad 7000 delav-

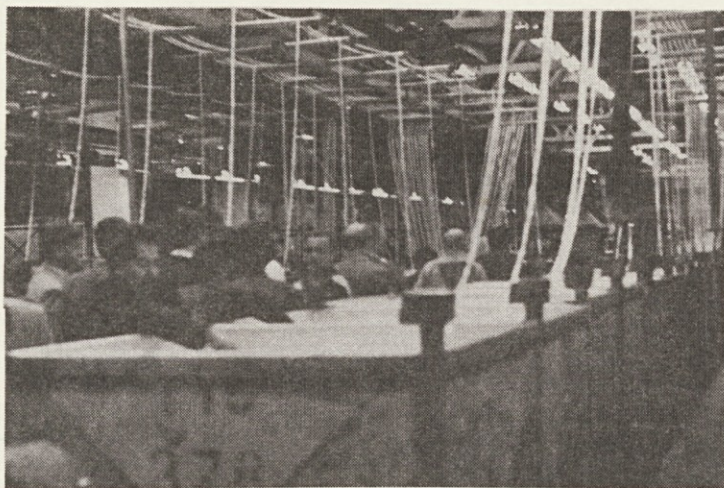
cev. V eni teh tovarnih izdelujejo sintetična vlakna Istron, iz katerih delamo prejo tudi pri nas. Letno kupimo od njih okrog 3000 ton teh polipropilenskih vlaken.

Po ogledu proizvodnih prostorov, smo se zbrali v sejni sobi, kjer je stekel razgovor o njihovih in naših izkušnjah s polipropilenskimi vlakni. O tem nekoliko več Andrej Štritof:

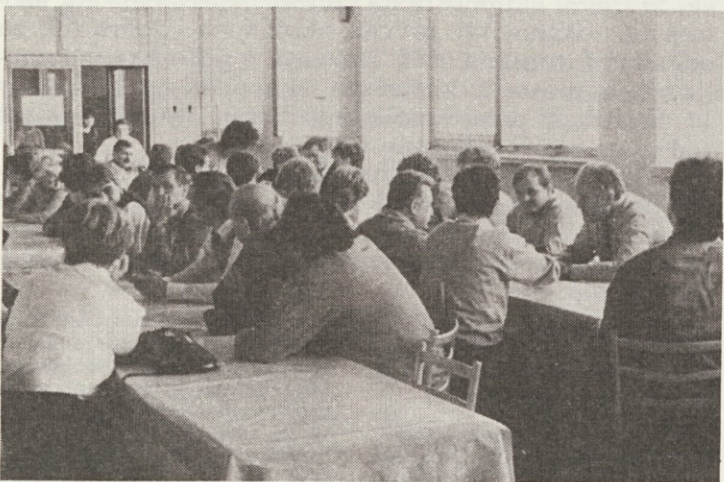
»Najprej smo jih seznanili s problematiko predelave njihovih polipropilenskih vlaken pri nas. Tu gre predvsem za izredno visok elektrostatičen naboj, ki je posledica kemijske sestave vlaken in njihovega hidrofobnega značaja. Pojav skuša-

Ogled proizvodnih oddelkov

Tako nastajajo polipropilenska vlakna v tovarni Jura-ja Dimitrova

Med izmenjavo strokovnih izkušenj o delu s sintetičnimi vlakni, v sejni sobi tovarne.

Na Slavinah, pod veličastnim spomenikom žrtvam 2. svetovne vojne

mo omiliti z nanašanjem avivirmega sredstva v mešalnici vlaken, kar nam na kasnejših fazah predelave omogoča že skoraj normalen tek, vendar še vedno cca 20 % pod normalno količino. Nadalje smo se zanimali tudi za vzroke, ki povzročajo težave pri navijanju pramena v lonec in navijanje vlaken na vrteče se strojne dele.

Sledeča tema je bila problematika prašenja istran vlaken, ki nam povzroča velike težave pri predenju na prstančnih predilnih strojih in previjanju na avtomatskih previjalnih strojih.

Za to odgovorni delavci so naše ugotovitve v celoti sprejeli in tudi nakazali smer reševanja te problematike. V ta namen nam bodo še v tem letu dobavili 2 tona vlaken, izdelanih po različnih postopkih. Upamo, da bomo že v teh prvih poizkusih odpravili dosedanje težave in s tem sodelovanje s temi proizvajalci še povečali.

Naslednjega dne smo si ogledali mesto Bratislavo. Vodil nas je Dušan Kardulak — domačin, sicer pa predstavnik Jugotekstila v Bratislavi. Poseben vtis je na nas napravil ogled veličastnega spomenika žrtvam 2. svetovne vojne, braniteljem Slovaške, na vzpetini Slavine. Od tu se vidi vse mesto, ki se tako kot večina takih mest deli na staro in novo — slednje z velikimi stanovanjskimi bloki. Pravijo, da kdor se ne povzpne na Slavine, ni bil v Bratislavi. M. M.

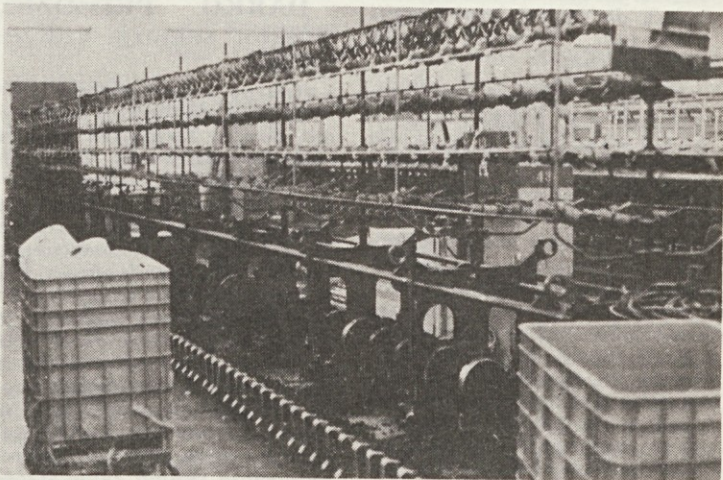

Skupinski posnetek pod spomenikom na Slavinah. Spredaj je naš vodič Dušan Kardulak.

V besedi in sliki

Zaloga enojne preje v oddelku sukalnice se v zadnjem času giblje med 70—90 tonami. Planirana normalna zaloga je cca 50 ton (to količino omejuje prostor in število transportnih posod). Posledica prevelike zaloge je neprimerno skladiščenje preje, leseni zaboji, skladiščenje med stroji, itd., kar negativno vpliva na kvaliteto (pomešanja, zapredki) in na varnost delavcev. Glavni vzrok za tolikšno zalogo je pomanjkanje delavcev na previjalnih in sukalnih strojih, tako da je edina možnost zmanjšanje zaloge nadurno delo v teh oddelkih.

V soboto, 11.10. 1986 dopoldan je zagorel sukalni stroj s kro-
no, Allmat. Zgorelo je nekaj preje in del pogona stroja. Vzrok požara je bila iskra v elektromotorju. Remontna skupina sukalnice je takoj pristopila k saniranju in računamo, da bo stroj do konca meseca že obratoval. Hkrati s sanacijo bomo opravili tudi predelavo stroja, tako da bomo na njem lahko delali tudi enostavnejše efektne sukance.

Povedali

SO

MIRO KAPLJA, predsednik skupščine občine Litija, ob seji delavskega sveta, ob podelitvi državnih odlikovanj Ani Bizjak in Rafaelu Kralju:

»Enaindvajset državnih odlikovanj, kolikor so jih letos prejeli delavci Predilnice, je izjemno priznanje kolektivu Predilnice in celotni družbeni skupnosti. To naj bo tudi spodbuda za nadaljnje uspešno delo. Četudi s poslovnimi rezultati trenutno niste povsem zadovoljni, boste težave, s katerimi se srečuje kolektiv, prav gotovo uspešno prebrodili in dosegli načrtovane učinke. Posebej bi spodbudil delavski svet k temu, naj bo spodbudno nagrajevanje delavcev stalna naloga, saj jih mora motivirati za uspešno delo. To ni pomembno samo za delovno organizacijo, temveč tudi za celotno občino, saj bi vsakršni odkloni v uspešnosti gospodarjenja Predilnice, močno vplivali na gospodarska gibanja v občini.«

JOŽE MIRTič, glavni direktor, ob obravnavi osemesečnih rezultatov:

»Kot odgovorni vodja delovne organizacije se zavedam odgovornosti za rentabilnost, produktivnost in ekonomičnost poslovanja in tudi možnosti, da predlagam ukrepe za doseg te ciljeve. Zdi se mi potrebno, da ukrepe, katere smo podrobneje obdelali na strokovnem kolegiju, obrazložim delavcem na zborih in jih sedaj predlagam delavskemu svetu v sprejem. Menim, da se morajo tako samoupravni organi in družbenopolitične organizacije, kot vsi delavci zavzeti za njihovo uresničitev. Z rezultati moramo dokazati, da znamo sami urejati stvari tudi v najtežjih pogojih gospodarjenja.

Večina vzrokov za slabše rezultate je sicer objektivne narave, kar pa ne pomeni, da ni bilo tudi subjektivnih, z odpravo katerih bi lahko ublažili negativna gibanja v doseganju rezultatov.

Vse to je treba imeti pred očmi, ko sprejemamo dodatne ukrepe za doseganje načrtovanih nalog, da bi v preostalih mesecih do konca leta nadoknadili izpad v produkciji, prodaji in finančnemu rezultatu. K temu nas sili tudi nesorazmerje med ustvarjenim dohodkom, sredstvi za akumulacijo in izplačanimi osebnimi dohodki, saj sredstev za osebne dohodke tudi v obdobju slabših rezultatov nismo zavirali. Zaradi veljavnih predpisov zahteva izvršni svet usklajeno medsebojno razporejanje, kar lahko pomeni, da bi z nadaljevanjem takšnega trenda morali osebne dohodke celo vračati.«

Utrinki s seje delavskega sveta

Ob sprejemanju ukrepov za izpolnitev planskih nalog

FRANC LESJAK, direktor proizvodnega sektorja:

»Menim, da je program stvaren in ga bo v realnih pogojih možno doseči predvsem, če bodo investicijska dela v roku končana in stroji usposobljeni za polno obratovanje. Velika ovira pa je pomanjkanje delavcev. Delno bomo to urejali s praznjenjem delavcev in spremembo obsega posluževanja strojev. Nadurno delo bomo uvažali po fazah zaradi usklajevanja medfaznih zalog in prilagajanja proizvodnje komercialnim potrebam. Nadurno delo bo potrebno predvsem v sukalnici in predpredilnici, v predilnici pa v kasnejšem obdobju. To bomo sproti usklajevali in obveščali delavce. Pričakujemo, da bodo delavci obvestila, tudi v primeru da bodo nekoliko kasnila, z razumevanjem sprejeli.

Posebej pa opozarjam na to, da bomo v vodstvu proizvodnje zahtevali točno izpolnjevanje organizacijskih navodil, ki so vsem delavcem že poznana in zaostriili odnos do tega. Spoštovanje navodil v vseh fazah proizvodnje ima lahko največji končni vpliv na kvaliteto izdelkov.«

META MLAKAR, direktorica komercialnega sektorja, na isti seji:

»Zavedamo se, da so predlagani ukrepi nujni za doseg predvidenih ciljev, čeprav izvedba teh ne bo lahka. Možnosti za prodajo so se močno spremenile, preje na tržišču je preveč, zato je toliko bolj izpostavljen odnos do kvalitete in cene. Predvidevam, da bomo postavljene cilje uresničili, za kar se bomo temeljiteje pogovorili v svoji SDS.«

DARKO PRIMOŽIČ, direktor sektorja vzdrževanja:

»Glavna naloga sektorja vzdrževanja je, da čimprej montiramo stroje. Terminski plan v glavnem realiziramo, investicijski program je tri četrtine izveden. Preostala je še montaža Hergeth čistilne linije, povezava z LTG filtri in rekonstrukcija krušik in Ingolstadt strojev, kar je že v teku. Kljub nekaterim težavam, dopustom domačih in tujih monterjev smo uspeli dela izvajati po terminskem planu in bo investicijski program do konca leta opravljen. Pojavljajo se sicer nekatere težave glede nadurnega dela, ker so delavci montažnih skupin zanje slabše plačani kot delavci neposredne proizvodnje.«

ANDREJ KRALJ, direktor finančnega sektorja:

»Stanje obratnih sredstev in likvidnost delovne organizacije

sta vzročno povezana. Velik vpliv na dohodek v letošnjem letu imajo obresti, kar je posledica velikih zalog, ki vežejo preko dve milijardi dinarjev obratnih sredstev. Zaradi tega najemamo drage tuje vire za poravnavo obveznosti. V bodoče bomo skušali za surovine najemati čimveč inozemskih kreditov, ki so cenejši in se čim manj zadolževati s krediti bank in drugih OZD, kjer so obrestne mere izredno visoke.«

Litija praznuje 18. oktobra

Tudi krajevne skupnosti imajo svoj praznik. Litij-ski krajevni skupnosti sta izbrali 18. oktober, kot spomin na ustanovitev prvega okrožnega odbora OF za območje Litije leta 1941. Proslava v počastitev praznika obeh mestnih krajevnih skupnosti je bila letos 17. oktobra v polni sindikalni dvorani. Številni mladi rod je pripravil prikupno proslavo.

Govornik ob letošnjem prazniku je bil **Ivan Blažič**, predsednik skupščine KS levi breg, ki je uvodoma poudaril, da praznujemo naš praznik v spomin, opomin, v naše veselje in v vzpodbudo za ustvarjanje boljšega in lepšega.

Povzemamo še nekaj poudarkov iz govora predsednika, ki so prav gotovo spodbudno vplivali na udeležence proslave:

»Litija se je v zadnjih desetletjih močno spremenila, povečala se je in se še povečuje. Gradnja stanovanj, družbenih in zasebnih, razvoj gospodarstva, gradnja objektov javnega pomena kot so šole, vrtci, prostori za kulturo in še mnogo drugih aktivnosti pomeni napredek. Ta napredek smo napravili vsi krajanje v mestu Litija in na to smo lahko ponosni. Ob vsem napredku ne smemo pozabiti na veliko še ne doseženih ciljev. V mislih imamo predvsem objekte za šport, rekreacijo, kulturo, obnovo in ureditev ožjega središča Litije, avtobusno in železniško postajo, čisto okolje in še mnogo drugih nalog je pred nami. Tudi vnaprej se lahko zanesemo le nase. Zgradili bomo toliko, kolikor smo sami pripravljeni prispevati v takšni ali drugačni obliki. Naj omenim še nekaj temeljnih nalog, ki presegajo okvir mesta Litije, ter predstavljajo nalogo za celotno občino. To je zaposlovanje izven občine, predvsem v Ljubljani. Vsakodnevni prevozi so veliko breme za posameznika in družbo. Prizadevati si moramo za razvoj gospodarstva doma v Litiji in zaposlovati občane doma. Misliti pa moramo tudi na nadaljnji razvoj šolstva in izobraževanja. Naše mesto je razdeljeno na dve krajevni skupnosti, vendar smo prebivalci enega kraja, enega mesta in to tudi čutimo. Obe krajevni skupnosti medsebojno sodelujeta v našem skupnem interesu. Sveta KS, skupščini KS, DPO in DO so se trudili, da bi v celoti kar najbolj napredovali na vseh področjih.

Pri delu teh organov so težave, saj vsi člani teh delajo v celo-

ANTON PRIMOŽIČ, direktor kadrovske splošne-ga sektorja:

»Podpiramo podane ukrepe. Sektor bo še posebno pozornost posvetil vzdrževanju požarne varnosti in varstva pri delu. Tako požarni varnosti v oddelkih in še posebej ob preurejanju požarnega bazena. Izvesti bo potrebno tudi obravnavo o predlaganih spremembah Zakona o združenem delu in po sprejetju teh z njimi uskladiti samoupravne splošne akte.«

ti v svojem prostem času in za svoje delo ne prejemajo plačila. Menim, da je delo v družbenopolitičnih organih in organizacijah premalo družbeno priznано, saj se eni ukvarjajo s honorarnimi zaposlitvami in delom v prostem času, ter si ustvarjajo ugoden materialni položaj, medtem ko drugi delajo v splošno korist povsem brezplačno in brez družbenih priznanj. Menim, da je treba tak neustrezen odnos spremeniti, le tako bo mogoče v bodoče zagotoviti ustrezno kadrovske zasledbo in učinkovito delovanje naših osnovnih celic družbenopolitične skupnosti.

Pozivam vas, in preko vas vse občane, za aktivno delovanje v organih krajevnih skupnosti in za napredek našega mesta. Predvsem pozivam mlade, da zavzamejo mesto v naši družbi, tako kot smo ga mi starejši pred leti. Ob prazniku mesta Litije želim vsem krajanom, da bi v prihodnje praznovali ta dan ob še večjih uspehih in v še boljših razmerah.«

Na proslavi so bila podeljena tudi vsakoletna priznanja krajevnih skupnosti, ki so jih letos prejeli: za aktivno delo v krajevni skupnosti Ciril Golouh (KS levi breg — soseska Gradec) in Tone Zupan (KS desni breg, soseska Veliki vrh); ter Sindikalni pihalni orkester Litija in Društvo upokojencev Litija kot priznanje obeh KS.

Krajevna priznanja OF pa so prejeli: Polde Širok (KO SZDL levi breg), ter Poldka Pintar, Marica Muzga in Zlato Mantel (KO SZDL desni breg).

Proslava je nedvomno pokazala pripadost občanov svojim krajevnim skupnostim, še posebno mladim, ki bodo v prihodnjih aktivnostih krajevnih skupnosti še kako potrebni.

M. K.

Upokojila sta se

V prvih dneh letošnje jeseni sta se upokojila, poleg Marjana Juvana, o katerem smo pisali že v prejšnji številki, še Vida Koci in Anton Sladovič.

Vida se je zaposlila pri nas pred dvaintridesetimi leti. Prej je delala šest let le sezonska dela v okolici doma, od katerega ji je priznано tri mesece delovne dobe. Upokojila se je predčasno.

»Leta 1954 mi je mojster v predilnici Pavel Krafogel napisal prošnjo za sprejem na delo v našo tovarno, v začetku leta 1955 pa sem začela delati v vlagalnici. Tu sem ostala do upokojitve. Tako sem vso delovno dobo polnila zaboje s prejo. Prva leta smo opravljali vse ročno, zadnjih petnajst let pa s pomočjo stresalnika in drugih naprav. Res, da je ročno delo težje, toda bilo je manj preje. Včasih smo dnevno napolnili šest do osem zabojev, danes pa petnajst do šestnajst. Nekaj let pa že polnimo poleg lesenih zabojev tudi kartone. Teh gre kar štirideset dnevno skozi naše roke, poleg tega pa še tudi kakšen zaboj.

Veliko dela je v vlagalnici. Delo je naporno. Veliko je hoje, za sedenje ni časa.

Prvih enajst let sem prihajala na delo z Mamolja, kjer sem doma, vsak dan peš. Nato sem hodila še pri delu in se zopet peš vracala domov. Res sem se nahodila. Kasneje sem se preselila v Litijo in sedaj stanujem na Rozmanovem trgu.

Sedaj, ko je upokojena, bo rada zahajala na svoj dom na Mamolja. Tja ji ne bo treba pešačiti, ker ima dobro zvezo s kombijem, ki prevažja šolarje. Doma bo pomagala pri delu, če bo treba bo varovala otroke.

»Veliko stvari bi vam rada še povedala,« pravi Vida, »vendar se jih ta hip ne morem domisliti. To še napišite!

Rada sem hodila na delo, rada sem delala. Nadurno delo poznam, odkar sem se zaposlila. Dostikrat je bilo treba podaljšati delo, če se je mudilo. Nikoli se temu nisem upirala.

S sodelavkami sem se dobro razumela in naj se jim ob tej priložnosti še enkrat zahvalim za darilo, ki so mi ga poklonile ob slovesu.

Anton pa je začel svojo službeno pot v Trbovljah, v rudniku premoga. K nam je prišel leta 1970 in čeprav še ni toliko star, se je sedaj, s pomočjo beneficirane delovne dobe iz časov dela v rudniku) upokojil s polno delovno dobo — priznanih ima 40 let dela.

»V Predilnici sem pričel delati v oddelku predpredilnice, ob baterju. Ko pa smo zgradili melanzirnico, sem bil premeščen v ta oddelek. Tu sem delal ob stiskalnici bal, do upokojitve.

Prva leta sem se na delo vozil iz Trbovelj, sedaj pa imam stanovanje v Litiji.

Antonu, upokojencu ne bo dolgčas. Rad zahaja v naravo, v hribe in planine. Zasavsko transferzalo je trikrat prehodil, ne ustraši pa se tudi najvišjih vrhov. Triglavске poti so mu poznane kot lasten žep.

Sodelavcem se še enkrat toplo zahvaljuje za darilo, ki so mu ga podarili na poslovilnem srečanju.

Obema, Vidi in Antonu se pa vsi mi zahvaljujemo za njun delež, ki sta ga pustila v naši tovarni. Želimo jima še mnogo zdravih in zadovoljnih let.

Vidimo se, če ne drugače pa na vsakoletnem srečanju upokojencev.

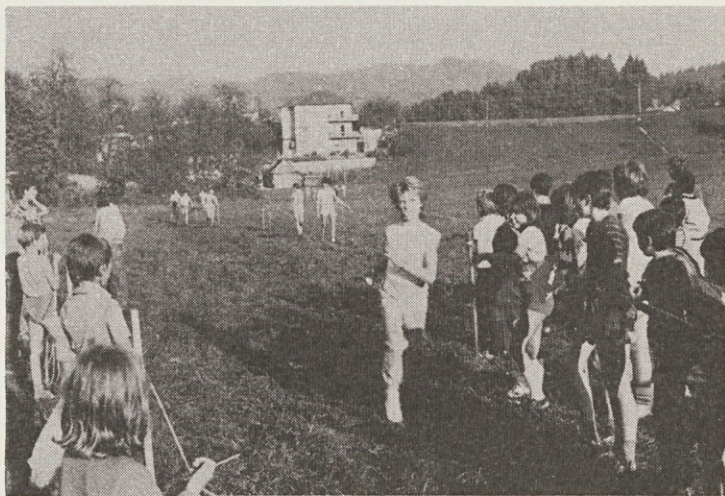
M. M.

Jesenski kros

Kot že vrsto let so tudi letos prizadevni delavci TVD Partizana iz Litije organizirali jesenski kros. V petek popoldan se je na travniku pred Ježo zbralo nad 400 mladih tekačev iz vseh osnovnih šol naše občine. Tekmovali so v različnih starostnih in težavnostnih kategorijah. Slaba pa je bila udeležba starejših kategorij, zlasti žensk — mladink, da o članicah ne govorimo. Ko učenci zapustijo osnovnošolske klopi nastane vrzel pri usmerjanju mladih v športne dejavnosti. Tu bo treba še dosti truda, da bi privabili mlade ljudi iz zakajenih gostiln na igrišča in v naravo — na sveži zrak.

Sicer pa je tekmovanje v krosu potekalo nemoteno. Poleg tekmovalcev je to tekmovanje in lepo sončno vreme pritegnilo tudi številne gledalce.

M. M.

Prijetni filmski večeri

V novembru vam v kinu Litija ponujamo devet bolj ali manj zanimivih filmov, ki vam bodo, če boste to seveda želeli, popestrili puste jesenske večere. Program je skrbno izbran in izgleda takole:

1. in 2. november: »PRVI PONEDELJEK V OKTOBRU« (ameriška drama)

5. in 6. november: »UBIJALEC IZ METROJA« (ameriška grozljivka)

8. in 9. november: »BOJEVNIKI IZGUBLJENEGA SVETA« (ameriška pustolovka)

12. in 13. november: »BREZ ZLOBE« (angleška kriminalka)

15. in 16. november: »CONAN« (ameriški akcijski)

19. in 20. november: »OFICIR IN GENTELMAN« (ameriški ljubezenski)

22. in 23. november: »ZALJUBEZEN SINA« (ameriška drama)

26. in 27. november: »ZLO POD SONCEM« (angleška kriminalka)

29. in 30. november: »NAŠ ČLOVEK« (slovenski — drama).

PRVI PONEDELJEK V OKTOBRU je film, ki pripoveduje o mladi ambiciozni odvetnici, ki ji v svetu prava in težkih procesov ni prav posebno lahko, še posebno zato, ker je ženska.

Kot je bila navada že celo letošnje leto, da vam v vsakem mesecu prikažemo vsaj eno grozljivko, bo tako tudi v novem-

bru. Tokrat vam bomo prikazali film UBIJALEC IZ METROJA. O čem film pripoveduje pa ste verjetno uganili že iz naslova.

Ljubitelji pustolovskih in akcijskih filmov bodo imeli tokrat trojni užitek, kajti filmi BREZ ZLOBE, CONAN in BOJEVNIKI IZGUBLJENEGA SVETA sodijo prav v vrh tega žanra. Ob pustolovskih in akcijskih filmih pa se tako ali tako še nikoli niste dolgočasili, kaj ne?

Romantičnim dušam pa bo trepetalo srce ob ogledu ameriškega filma OFICIR IN GENTELMAN, saj v njem igra za mnoga dekleta naj, naj Richard Gere.

ZLO POD SONCEM je kriminalka, ki nekoliko posega na področje grozljivke. Sicer pa je v filmu veliko akcije, streljanja, torej vsega na pretek za razburljiv večer.

V času novembrskih praznikov (Dan republike), pa vam bomo zavrteli domači film NAŠ ČLOVEK.

To je zgodba o direktorju kemične tovarne Milanu, ki ga po dolgih letih vodstvenega dela začne preganjati srhljiv občutek, da ga želijo odstaviti. Njegovo obnašanje se začne spreminjati, postaja nezaupljiv in nazadnje ga najhujše tudi doleti. Problemi v službi pa se kažejo tudi v domačem okolju, kjer so odnosi z družino vse slabši. Vse te tegobe Milana zlomijo in znajde se v brezizhodnem položaju. V glavnih vlogah so zaigrali: Boris Juh (Milan), Aleš Valič, Ivo Ban, Miranda Caharija, Vesna Jevnikar in drugi.

M. G.

Naša športna tekmovanja

Baliranje

V sklopu naših sindikalnih športnih iger, ki jih prirejamo skozi vse leto, smo v začetku oktobra izvedli tekmovanje v baliranju. Tekmovanje je bilo pri Ribiškem domu v Litiji. Prijavilo se je in tekmovalo sedem ekip, s tem pa niso bili zastopani vsi oddelki ali delovne skupine. Tako npr. niso sodelovali: skupne službe, transportni delavci in še nekateri, ki bi lahko prispevali k še večji množičnosti.

rezultat in vrstni red:

1. PREDILNICA I.	6	5	1	123:78	10
2. PREDPREDILNICA I.	6	5	1	124:70	10
3. SUKALNICA I.	6	4	2	108:72	8
4. VZDRŽEVANJE	6	4	2	122:72	8
5. SUKALNICA II.	6	2	4	62:90	4
6. PREDPREDILNICA II.	6	1	5	74:105	2
7. PREDILNICA II.	6	0	6	0:126	0

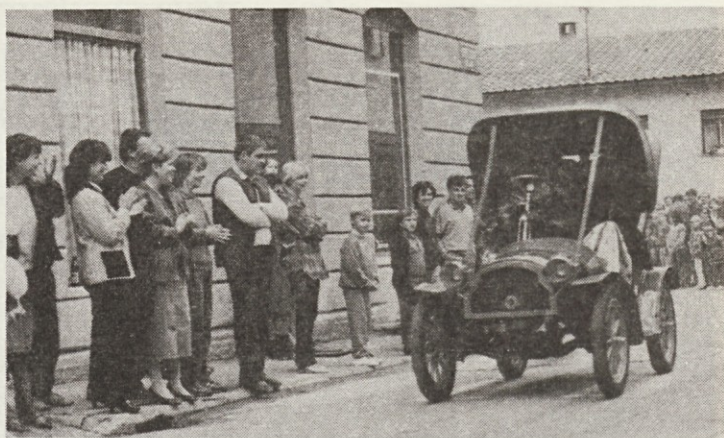
Do sedaj je za nami devet športnih disciplin, preostane še šah.

Lestvica za najboljši oddelek po 9. disciplinah:

1. VZDRŽEVANJE	193 točk
2. PREDILNICA	152 točk
3. PREDPREDILNICA	112 točk
4. SUKALNICA	111 točk
5. SKUPNE SLUŽBE	100 točk

M. M.

Veteran, star 80 let, med vožnjo po Valvazorjevem trgu v Litiji. (Fot: B. B.)

Rally veteranov v Litiji

Janez Vajkard Valvazor je pred svojim gradom zaželel vsem tekmovalcem in obiskovalcem pristrčno dobrodošlico in jih povabil na veselo rajanje v svoj grajski vrt. (Foto: M. Š.)

Letošnji rally starih vozil — veteranov je privabil na litijske ulice presenetljivo veliko število gledalcev. Ob-

čudovalci stare tehnike so prihiteli tako iz Litije kakor tudi iz bližnje in daljnje okolice. Priznati namreč moramo, da si 90 starih motornih vozil, in to še na tekmovalnjo, resnično velja ogledati.

Letos mineva že natanko sto let, ko je bila izdana patentna listina za prvi avtomobil, morda je bil zato prav rally skozi Litijo deležen še večje pozornosti. Vozila častiljive starosti so bila kos tudi prilično strmemu klanecu proti gradu Bogenšperk, kjer je bil tudi končni cilj letošnjega rallyja. Pri gradu je voznike — tekmovalce in vse obiskovalce topla pozdravil sam Janez Vajkard Valvazor.

Tovrstnih tekmovanj si še želimo in prepričani smo, da letošnji ni bil zadnji.

B. B.

Zahvala

Delovni organizaciji Predilnica Litija se ob smrti naše mame, stare mame in sestre **Babnik Nežke** iskreno zahvaljujemo za darovani venec.

Hčerka Marija z družino in sestra Mici

15. 10. 86

Podpisana Baš Stefka
Se vam vsem prav lepo
zahvaljujem za ves dar, ki sem
ga prav s veseljem sprejela.
In vas vse prav lepo pozdravljam
Stefka

Iz doma starejših občanov Izlake nam je pisala naša upokojenka Štefka Baš.

Fotografije: Matic Malenšek. Številka telefona: (061) 881-411 (76). List dobijo člani delovne organizacije in upokojenki brezplačno na dom. Tisk: TK Gorenjski tisk Kranj. Naklada: 1700 izvodov.

Člani uredništva: Branko Bizjak, dipl. ing. Mirko Dolinšek, Martina Kralj, Vinko Keržan in dipl. ing. Andrej Štritof.

Litijski Predilec izhaja dvakrat mesečno. Izdajajo ga delavci Predilnice Litija. Odgovorni urednik: Matic Malenšek.